



4 กรกฎาคม 2561

ประเทศไทย: ยุติการดำเนินคดีกับนักวิชาการเชียงใหม่

(กรุงเทพฯ ประเทศไทย) – วันนี้คณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากล (ไอซีเจ) ได้เรียกร้องให้เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินคดีในไทยยุติการดำเนินคดีต่อบุคคลทั้งห้าเพราะกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมทางวิชาการในจังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้ บุคคลทั้งห้าถูกดำเนินคดีเพราะการใช้สิทธิในการแสดงออกและการชุมนุมของพวกเขา

บุคคลดังกล่าว ได้แก่ ภัทวดี วีระภาสพงษ์ นักแปลและนักเขียนอิสระ ชัยพงษ์ สำเนียง นักศึกษาปริญญาเอก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นลรัช มะชัย นักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ชีรมล บัวงาม นักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และบรรณาธิการสำนักข่าว และดร.ชยันต์ วรรณะภูติ อาจารย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ไอซีเจยังเรียกร้องให้มีการยกเลิกหรือแก้ไขกฎหมาย คำสั่ง และประกาศทั้งหลาย ที่ไม่สอดคล้องกับพันธกรณีทางด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศของประเทศไทย ไอซีเจกล่าวในวันนี้

วันนี้ อัยการภาค 5 จังหวัดเชียงใหม่ได้ทำการส่งฟ้องคดีของบุคคลทั้งห้าฐานละเมิดคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 3/2558 (คำสั่งหัวหน้าคสช.ที่ 3) จากการแสดงความคิดเห็นในงานวิชาการที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อเดือนกรกฎาคม 2560

คำสั่งหัวหน้าคสช.ที่ 3 ห้ามมิให้มั่วสุมหรือชุมนุมทางการเมือง ณ ที่ใด ๆ ที่มีจำนวนตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

“การที่ยังคงใช้คำสั่งหัวหน้าคสช.ที่ 3 เพื่อจำกัดการแสดงออกอย่างเสรีโดยไม่ถูกต้องในประเทศไทยนั้นไม่อาจกระทำได้และเป็นอุปสรรคในการกลับคืนมาเป็นประเทศประชาธิปไตยภายใต้หลักนิติธรรมที่สมบูรณ์ของประเทศไทย” คิงสลีย์ แอ็บบอต ที่ปรึกษาทนายความระหว่างประเทศอาวุโส ไอซีเจ กล่าว

“การตัดสินใจดำเนินคดีกับบุคคลทั้งห้านี้เป็นการละเมิดพันธกรณีทางด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยโดยชัดเจนและควรได้รับการแก้ไข โดยทันทีพร้อมๆกับการยุติการดำเนินคดีและการยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคสช.ที่ 3”

การตัดสินใจของอัยการในการดำเนินคดีกับบุคคลทั้งห้านี้เกิดขึ้นในห้วงเวลาที่มีการจำกัดเสรีภาพพื้นฐานในประเทศมีมากขึ้น

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

แค่ภายในปีนี้ มีรายงานว่ามียุทธคดีอย่างน้อย 132 คน ถูกดำเนินคดีฐานละเมิดคำสั่งหัวหน้าคสช.ที่ 3 ใน 10 คดี และ 6 เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มคนที่เรียกร้องให้มีการเลือกตั้งภายในปีนี้

ในกลุ่มบุคคลเหล่านี้ มีบุคคลทั้งสิ้นจำนวน 27 คนถูกดำเนินคดีในความผิดทำนองยุ้งปลุกปั่น ซึ่งมีโทษสูงสุดคือจำคุกเป็นเวลา 7 ปี เช่นกัน

จากรายงานขององค์กรพัฒนาภาคเอกชน ศูนย์ทนายความสิทธิมนุษยชน ที่มีการเปิดตัวไปเมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2561 นั้นพบว่ามียุทธคดีหลังจากการรัฐประหารในวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 มียุทธคดีอย่างน้อย 378 คนถูกดำเนินคดีใน 50 คดี ฐานละเมิดคำสั่งห้ามชุมนุมทางการเมืองที่มีจำนวนตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป

ในเดือนมีนาคมและมิถุนายน 2561 ณ คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ไอซีเจได้เรียกร้องให้ประเทศไทยยกเลิกหรือแก้ไขกฎหมาย คำสั่ง หรือประกาศทั้งหลายที่ไม่สอดคล้องกับหลักนิติธรรม (rule of law) และการปกป้องหลักสิทธิมนุษยชน

“สี่ปีได้ผ่านมาแล้วหลังจากการรัฐประหารซึ่งก่อให้เกิดข้อจำกัดต่อเสรีภาพขั้นพื้นฐานหลายประการที่ไม่เหมาะสม เวลานี้ได้โดยผ่านช่วงเวลาในประเทศไทยจะต้องดำเนินการแก้ไขเพื่อปกป้องระบบยุติธรรมจากการถูกนำไปใช้โดยไม่ถูกต้องและการคุกคามบุคคลเพียงเพราะพวกเขาใช้สิทธิมนุษยชนของตน” แอ็บบีออต กล่าว

ความเป็นมา

คำสั่งฟ้องของอัยการภาค 5 จังหวัดเชียงใหม่ นั้นเป็นผลมาจากการร้องทุกข์กล่าวโทษให้มีการดำเนินคดีแก่บุคคลทั้งห้าโดยเจ้าหน้าที่ทหารในปี 2560

ภักดี วีระภาสพงษ์ ชัยพงษ์ สำเนียง และนลธวัช มะชัย ถูกกล่าวหาว่าได้ถือกระดาษขนาด A4 จำนวน 3 แผ่น ซึ่งมีข้อความว่า “เวทีวิชาการ ไม่ใช่ ค่ายทหาร” ณ งานประชุมวิชาการ

ธีรเมธ บัวงาม นั้นมีรายงานว่าเขาได้ถ่ายรูปของเขากับป้ายข้อความดังกล่าวและได้โพสต์รูปภาพของตนเองลงบนสื่อออนไลน์

ด้าน ดร. ชยันต์ วรรธนะภูติ นั้นในฐานะของผู้จัดงานประชุมวิชาการมีรายงานว่าเขาได้เห็นข้อความดังกล่าวและมีได้มีการดำเนินการใดๆ เพื่อนำข้อความดังกล่าวออก

ประเทศไทยเป็นภาคีกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights หรือ ICCPR) โดยในมาตรา 19 21 และ 22 ของ ICCPR ได้รับรองถึงสิทธิในเสรีภาพแห่งการแสดงความคิดเห็นและแสดงออก สิทธิในการชุมนุมโดยสงบ และสิทธิในเสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

หลังจากการรัฐประหาร ไอซีเจได้แสดงความกังวลเกี่ยวกับการใช้กรอบกฎหมายใหม่และกฎหมายที่มีอยู่ก่อนแล้วในการจำกัดสิทธิในเสรีภาพแห่งการแสดงออก สิทธิในการชุมนุมโดยสงบ และสิทธิในเสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม ได้แก่ การหมิ่นประมาททางอาญา (มาตรา 326-328 ของประมวลกฎหมายอาญา) พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ความผิดฐานยุยงปลุกปั่น (มาตรา 116 ของประมวลกฎหมายอาญา) และคำสั่งหัวหน้าคสช.ที่ 3

อ่านเพิ่มเติม

ICJ and TLHR Joint Submission to the UN Human Rights Committee, 13 February 2017

<https://www.icj.org/joint-submission-to-the-un-human-rights-committee-by-the-icj-and-thai-lawyers-for-human-rights/>

ICJ and TLHR Joint Follow-up Submission to the Human Rights Committee, 27 March 2018

https://tbinternet.ohchr.org/Treaties/CCPR/Shared%20Documents/THA/INT_CCPR_NGS_THA_30782_E.pdf

ข้อมูลเพิ่มเติม

คิงสลีย์ แอ็บบอต (Kingsley Abbott) ที่ปรึกษากฎหมายระหว่างประเทศอาวุโส ไอซีเจ

โทรศัพท์: + 66 94 470 1345 อีเมล: kingsley.abbott@icj.org